

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN VIERJAARLIJKS BEZOEK

basisschool De Tovertuin

Plaats : Sittard
BRIN nummer : 06YH|C1
Onderzoeksnummer : 259651
Datum onderzoek : 26 juni 2014
Datum vaststelling : 25 september 2014

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	CONCLUSIE	11
	BIJLAGE 1 OORDELEN	13

1 INLEIDING

Op 26 juni 2014 heeft de inspectie basisschool De Tovertuin bezocht. Het bezoek is afgelegd vanwege de verplichting van de inspectie om scholen voor primair onderwijs ten minste eenmaal per vier jaar te bezoeken.

Tijdens het onderzoek heeft de inspectie de kwaliteit van het onderwijs op de school beoordeeld met een beperkte set indicatoren, waarmee zij overeenkomstig de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) kan beoordelen of de school op belangrijke onderdelen onderwijs van voldoende kwaliteit biedt. Deze indicatoren hebben betrekking op de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen, op de zorg en begeleiding en op de kwaliteitszorg. Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven is tevens standaard gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd.

Bijlage 1 bij dit rapport bevat een overzicht van de indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

De bevindingen uit het onderzoek in het kader van het vierjaarlijks bezoek worden gebruikt om te bezien of het reeds aan de school toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids en het schoolplan bij de inspectie.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijk verplichte onderdelen in de schoolgids en het schoolplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Analyse van jaardocumenten en andere documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij:
 - schooldocumenten, handelingsplannen en groepsplannen zijn bestudeerd;
 - enkele groepsbezoeken zijn afgelegd voor het beoordelen van de planmatige uitvoering van de zorg;
 - gesprekken met de directeur en de intern begeleider zijn gevoerd. Bij het nagesprek was een vertegenwoordiging van het College van Bestuur aanwezig.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek op basisschool De Tovertuin naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie. Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

2 BEVINDINGEN

Uit het overzicht in de bijlage valt op te maken dat op basisschool De Tovertuin de kwaliteit van het onderwijs op de meeste onderzochte indicatoren op orde is en op zes indicatoren zelfs van hoge kwaliteit is. De leerresultaten zijn van voldoende niveau, de resultaten voor sociale competenties zijn goed. Binnen het aspect zorg en begeleiding is sprake van een goed systeem om de leerlingen te volgen en vroegtijdig zorgleerlingen te signaleren. De kwaliteit van het bepalen van de aard van de zorg voor deze leerlingen moet echter nog verbeterd worden. Tenslotte blinkt de school uit in de analyse van de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie, de zelfevaluatie van de leerresultaten en van het afleggen van verantwoording aan ouders en bevoegd gezag over de gerealiseerde kwaliteit. De zelfevaluatie van het onderwijsleerproces moet echter ook nog verbeterd worden.

In dit kwaliteitsprofiel komen de inspanningen van directeur, intern begeleider en team tot uiting om voor hun leerlingenpopulatie het beste onderwijs te verzorgen. De directeur, sinds een half jaar verbonden aan deze school, en de intern begeleider hebben hoge ambities en vertellen trots te zijn, op het feit dat enerzijds de leerlingen met plezier naar school komen en zich veilig voelen en anderzijds dat het team haar energie heeft teruggevonden en energiek de schoolontwikkeling gestalte geeft.

De leerlingenpopulatie kenmerkt zich door bijna tweederde deel extra weging en een derde deel anderstalige leerlingen. Daarnaast hebben veel leerlingen extra behoeften op sociaal-emotioneel gebied. Tenslotte hebben niet alle leerlingen een vve-voorschool bezocht. Voor de school liggen daarom belangrijke speerpunten bij versterking van het onderwijs in de onderbouw ten behoeve van een goede basis, versterking van de leerlingenzorg en het uitbouwen van expertise op het gebied van taalverwerving. Dit laatste krijgt een impuls doordat de regionale schakelklassen komend schooljaar aan basisschool De Tovertuin worden toegevoegd. De genoemde speerpunten zijn niet allemaal nieuw en deels ook al in ontwikkeling.

Desondanks maken directeur, team en ook het bestuur zich zorgen om het voortbestaan van de school. Al jarenlang bestaat onduidelijkheid over de levensvatbaarheid, mede door het resultaat van het gemeentelijk huisvestingsbeleid in de directe omgeving van de school. Het leerlingenaantal is inmiddels onder de opheffingsnorm gedaald. Per jaar wordt de situatie bekeken en blijft dit zorgen voor onrust binnen het team. Volgens de directeur loopt de school door deze onduidelijkheid ook leerlingen mis. Er wordt daarom door directie en team veel energie gestoken in de positionering van de school in de buurt, betere communicatie met ouders en weghalen van figuurlijke drempels,

samenwerking met partners in onderwijs en welzijn en activiteiten met betrekking tot sociale integratie en de multiculturele samenstelling van de leerlingen- en ouderpopulatie.

Toelichting

Opbrengsten

De leerresultaten aan het einde van de basisschoolperiode zijn van ruim voldoende niveau. Gezien het startniveau van de leerlingen in de onderbouw is dit een knappe prestatie van de school. De school gebruikt voor het bepalen van de eindresultaten de Eindtoets Basisonderwijs. De beoordeelde schoolscores liggen in drie van de vier laatste jaren boven de bovengrens die de inspectie gebruikt voor scholen met een vergelijkbare samenstelling van de leerlingenpopulatie. In 2013 lagen de resultaten weliswaar boven het gemiddelde van de eigen schoolgroep, maar niet boven de bovengrens. Op basis van de toetsresultaten voor begrijpend lezen en rekenen en wiskunde in de huidige groep 7 zijn ook in 2015 goede eindresultaten te verwachten. De resultaten gedurende de schoolperiode zijn van voldoende niveau. Dit oordeel is gebaseerd op de toetsresultaten uit het leerlingvolgsysteem van dit schooljaar voor technisch lezen (groep 3 en 4), rekenen en wiskunde (groep 4 en 6) en voor begrijpend lezen (groep 6). Op alle in dit onderzoek meegenomen toetsmomenten liggen de resultaten (soms ver) boven de minimumgrens die de inspectie hanteert.

De sociale competenties van de leerlingen liggen op een hoog niveau. De school gebruikt al jarenlang een landelijk genormeerd instrument om dit vast te stellen. Over meerdere jaren blijken de leerlingen in het hoogste leerjaar unaniem positief over de relatie met medeleerlingen en met de leraar en hebben een uitermate positief schoolbeeld. Volgens de intern begeleider komen in deze resultaten de inspanningen van de effectieve conflicthantering en de aandacht binnen het aanbod voor sociale competenties tot uiting.

Zorg en begeleiding

Het systeem van genormeerde instrumenten en procedures dat de school gebruikt om de prestaties en ontwikkeling van de leerlingen te kunnen volgen, is van hoge kwaliteit. Daarvoor worden methodegebonden toetsen en toetsen uit het leerlingvolgsysteem van Cito gebruikt, aangevuld met woordenschattoetsen bij de kleuters. Voor de kleuters wordt ook het kleutervolgsysteem van het gehanteerde programma gebruikt. Dit zal nog aangevuld worden met een volginstrument voor motorische ontwikkeling.

De leraren analyseren zelf alle toetsresultaten op zowel groeps- als leerlingniveau.

In de voorbereiding voor de groepsbesprekingen met de intern begeleider formuleren ze al voorstellen voor begeleiding en zorg. Dit geldt voor alle leerlingen, ook als ze bovengemiddeld presteren. Door deze systematische aanpak weten de leraren en intern begeleider goed hoe de leerlingen zich ontwikkelen en waar de aandachtspunten liggen.

Het afgelopen schooljaar heeft in het kader van de 1-zorgroute het werken met didactische groepsplannen voor rekenen en wiskunde centraal gestaan. Met de intern begeleider en directeur is de inspectie het eens met de opvatting dat op de huidige wijze de groepsplannen geen meerwaarde bieden ten opzichte van hoe de school al werkte. Sterker nog, leerlingen met een leerachterstand zelfs tekort komen als de zorg slechts bestaat uit verlengde instructie. De school gaat zich daarom beraden of ze met deze ontwikkeling doorgaat.

De leerlingen die op een laag C-niveau/niveau III of nog lager functioneren worden besproken in de groepsbespreking met de intern begeleider en bij de twee laagste niveaus wordt een handelingsplan opgesteld, met uitzondering van rekenen en wiskunde in dit schooljaar. Per groep is dit een fors aantal en het is daarom een goede zaak dat de school blijft investeren in de preventieve aanpak met afstemming van leermiddelen, instructie, verwerking en leertijd. De uitvoering van de handelingsplannen gebeurt systematisch, getuige de aanwezige logboeken en na afloop van de geplande periode wordt de zorg ook geëvalueerd.

De kwaliteit van de handelingsplannen kan en moet (er zijn verschillen tussen leerkrachten) nog versterkt worden door de aard van de benodigde zorg beter vast te stellen. Bij te veel handelingsplannen is onvoldoende vastgesteld *waarom* de leerling juist die fouten maakt. Daardoor blijft het zorgdoel beperkt tot een verbetering van het symptoom (een hoger toetsresultaat) en gaat niet in op de oorzaak (wegwerken/verkleinen van hiaten in kennis en vaardigheden, doorgaans in eerder aangeboden leerstof). De expertise binnen het team is op diagnostisch gebied nu nog beperkt. Het komend schooljaar gaan twee leraren beginnen met een specifieke opleiding op dit punt.

Kwaliteitszorg

Het inzicht in de onderwijsbehoeften van de leerlingenpopulatie is van hoge kwaliteit. In 2013 is voor de kleuters een inventarisatie gemaakt en in januari 2014 voor de hele schoolpopulatie. Daarin zijn onderwijsrelevante kenmerken geïnventariseerd en op basis daarvan zijn de consequenties voor de inrichting van het onderwijsleerproces in beeld gebracht. Tenslotte heeft dat geleid tot een beschrijving van wat al tot de bestaande praktijk behoort en welke activiteiten nog ondernomen moeten worden.

De school is al jaren bezig met de evaluatie van leerresultaten. Het gaat om de toetsen uit het leerlingvolgsysteem, de resultaten van vroegschoolse educatie bij de kleuters en een trendanalyse van de Eindtoets. De analyses worden uitgevoerd door zowel de leraren als de intern begeleider. De belangrijkste conclusie is dat de school de aanvankelijke (taal)leerachterstanden bij veel leerlingen in de loop van de basisschoolperiode weet om te buigen tot hoge leerresultaten aan het eind van deze periode. De zorgsignalen die uit de analyses naar voren komen, vormen de verbeteractiviteiten voor de nieuwe perioden. De zorgsignalen betreffen in vrijwel alle groepen het begrijpend lezen en de woordenschatontwikkeling en in de onder- en middenbouw ook de rekenvaardigheid.

De zelfevaluatie van het onderwijsleerproces is nog niet van voldoende niveau. De werkwijze daartoe is wel bekend binnen de school en er worden ook evaluatieve activiteiten uitgevoerd, zoals lesbezoeken aan de hand van een kijkwijzer. Deze activiteiten hebben echter tot nog toe niet geleid tot duidelijke en onderbouwde oordelen op schoolniveau over de eigen kwaliteit op een of meerdere aspecten van het onderwijsproces. Ook in het schoolplan is nog niet duidelijk aangegeven volgens welke planning en aanpak de kwaliteit van de verschillende aspecten van het onderwijsleerproces geëvalueerd zullen worden en welke rapportage daarvan te verwachten is.

De aanpak van verbeteractiviteiten verloopt in voldoende mate planmatig. De verbeteractiviteiten van dit schooljaar zijn opgenomen in een jaarplan 2013-2014. De beschrijving van de doelen en aanpak van de verbeteractiviteiten kan/moet sterker. De activiteiten zijn dit jaar wel uitgevoerd. Van het afgelopen schooljaar is ook een jaarverslag opgesteld, waarin in duidelijke taal staat aangegeven tot welke effecten de activiteiten het vorig schooljaar hebben geleid.

Vastgelegde afspraken en protocollen, uniforme groepsadministraties en de toelichting daarop door de directeur en intern begeleider, getuigen van een voldoende borging van de gerealiseerde kwaliteit op de onderzochte aspecten. De school verantwoordt zich ook op goede wijze over de gerealiseerde onderwijskwaliteit. Voor de ouders vermeldt ze in de schoolgids de Cito-schoolscores, de uitstroom van schoolverlaters naar het voortgezet onderwijs, de resultaten uit het leerlingvolgsysteem en de effecten van de verbeteractiviteiten. Op de website is ook het jaarverslag beschikbaar voor de ouders. Op de website is ook per groep aangegeven met welk aanbod de leerlingen bezig zijn en worden in nieuwsbrieven educatieve en pedagogische suggesties gegeven. Naar het bevoegd gezag worden de zelfevaluaties van de resultaten en het jaarverslag gestuurd, die in het jaarlijkse monitorgesprek tussen directeur en het bestuur weer aan de orde worden gesteld.

3 CONCLUSIE

Kwaliteit

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op basisschool De Tovertuin op de onderzochte onderdelen grotendeels op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op die gebieden nauwelijks tekortkomingen kent. Om die reden wordt het reeds aan de school toegekende basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Naleving

De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

BIJLAGE 1 OORDELEN

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.				•	

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.				•

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.				•

Zorg		1	2	3	4
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.		•		
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.				•
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.				•
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.		•		
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.				•

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	•	